

Še dobro leto ni več strpel, pa se je z ženo in tremi otroki napotil domov.

A ko je stopil pred očeta in ko je videl, kako se je postaral in kako ga peče huda vest, mu je podal roko in ga tolažil, češ, da si lahko kupi dve Trlepovini.

Marička in Nace sta hotela, da bi Janez za prvi čas ostal na Trlepovini.

«Na rodnem domu ne bom osebénkoval», je odkimal.

Tudi Goršela je želela, da bi se nastanil kar pri njej.

«Hvala, ne bom», je odklonil tudi njej in najel borno kočo za vasjo.

To je Trlepa strašno potrló. Spoznal je, da je sebe in sina udaril po srcu, ko je domačijo hotel obvarovati neke umišljene sramote. In tale osebénjica, le kakova ti je!

Lasje so ji dolgi, dolgi in težki, da ji kite komaj imajo prostora na glavi. In oči, čudovite, skoraj nepopisne, polne mehko-be in sinjega pobleščavanja in krotke in nežne kakor daljna deklíška pesem v somraku...!

V srcu jo je prosil odpuščanja in misel mu je od nje begnila do sina, ponosnega in prav trlepovsko samosvojega.

«Čeprav ne za zmerom, za zdaj mu je vendarle tudi osebénjak sin», se je stegoval hudoben jezik.

«Snaho je zmerjal z osebenjico, pa je imela dote, kakor nobena tu pri nas.»

«Zdaj ima napuhnež rep prisekan.»

«Čez sedem let pride vse prav, še stara pratika...»

Z L A T O P O L J E

M I R A N J A R C

I.

O, pomlad, ki zaveje nad logi in vrtili...

Sinji nemir me je vsega pregrnil,
v svežost me je obudila dobrava.

Kot da se tujec iz dalje sem vrnil:

Kje se je vzela pojoča bleščava,

kdo naučil je ptice prebirati

zlate strune, ki mrežijo veje,

kaj se izseva iz gozdne odeje

name lahnó osvajaľno? Odmirati

sebi — o, duše novo razcvetanje!

Kaj si pomlad, ki zaveješ nad logi in vrta...

II.

Z dlanjo sem si prekril oči:
Tvoja senca je segla iz mrtvih dni...
Tvoja roka iz mojih koprenastih sanj,
iz srebrnih noči in pojočih iskanj...
O, ko sem zaživel od Tebe prevzet,
spalil ta žar je moj sinji svet.
In poslej samo še: jaz in ti...
Z dlanjo sem si prekril oči.

III.

Pusti me, pusti samó
zreti vse ure tako.
Solnce se z nebom igra,
z ljudmi in zemljó.
Svet gre pred mano v vsešir,
ves je svetel ta nemir,
vse je preplaval dan
kakor blesteč ocean.
Gora, reka, drevo...
ptica (še misel za njo),
klic in spev... zašumi
val in se spet spokoji...
Mati, sestra in brat,
drug, deklè... kam jih iskat!
Ljudstev upor in vihar...
V dih jih presočil je žar.
Svet je vzcvetel pred menoj
božji in v gledanju moj.
Kje mi je dom? Glej: vsemir...
Domu ni konca nikjer.

IV.

Tiha je pot skozi brezove gaje,
vse je bleščavost, vse je sinjina.
Radost brezbrežna kakor ravnina
se je zgrnila čez solnčne te kraje.

Komu zakličem besedo naj živo,
kdo jo prestreže, kdo jo umeje?
Trave šumljajo, klasje se smeje,
breze kihitajo se porogljivo.

Vtaplja zavest se v brezčasje... Beseda
zdaj se je kakor v bojazni poskrila,
da bi teh bistrih sončav ne skalila,
ki jih srcé le gleda in gleda...

P L A N I N A

Č R T O M I R Z O R E C

Pomlad plane v gore čisto nenadejana: zdajci zakrvave skale v rdečem slečju, nenadoma vzplamte plameni zelenih trav po pobočjih, trenutek za mrzlimi vetrovi dehnejo tople sape iz doline; solnce zasije topleje in svetleje, preseneti ozebnike in snežišča, ki se vsa jezna in užaljena izjočejo v drvečih hudournikih, da so prestrašene struge in doline...

Tako nenadejana je prišla v Andreja ljubezen. Ozrl se je na Anisjo, samo trenutek, in že mu je bilo srce močnejše, zmerom silnejše, da ga je bolelo. Še enkrat se je ozrl na Anisjo. Zdaj ni več odmaknil pogleda od nje, ni mogel in ni hotel. Sedela je nekoliko vstran in gladila mlado travo in ponižne cvetove. Bila je kot roža med rožami, mlada in lepa. Andrej jo je prijel za roko, narahlo in pobožno, kot za svetost:

«Anisja...»

V to samo, edino besedo je položil vso svojo mlado, vzcvetelo ljubezen, polno plahih slutenj.

Zagledal se ji je v oči: modre oči Andrejeve so utonile v črnih Anisjinih in govorile:

«Anisja, glej to modro nebo! Zaradi tebe je tako modro in tako lepo. Tisti beli oblaki, ki prihajajo izza grebenov kot čreda belih ovčic, so te prišli gledat, kraljico gora. Gozd tam spodaj v dolini poje, to nizko borovje po pobočjih dehti in valovi samo radi tebe, Anisja. Nikoli še ni ta bistrica v jarku tako vriskala kot danes, ko si prišla na planine ti in prinesla s seboj pomlad.»

Anisja ni rekla na to ničesar; obrnila se je in je zagledala za seboj cveteč grm rdečega slečja. (Prej ga ni videla; nemara je vzcvetel s to ljubeznijo?) Odlomila je vršiček in ga vsa zardela vrgla Andreju.

In on je bil zmeden od prevelike sreče in ni vedel, kam bi se del.